

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Enligt sändlista

Samrådsunderlag om ändrad miljö kvalitetsnorm för ytvattenförekomsten Fyrisån Jumkilsån - Sävjaån (WA93715408)

Vattendelegationen för Norra Östersjöns vattendistrikt har den 20 juni 2024 beslutat att med stöd av 2 kap. 4 § vattenförvaltningsförordningen (2004:660) (VFF) samråda om:

- Förslag till ny miljö kvalitetsnorm för ytvattenförekomsten Fyrisån Jumkilsån - Sävjaån (WA93715408)

Samrådet pågår under perioden 24 juni 2024 – 16 augusti 2024.

Samrådet kungörs genom annons i Upsala Nya Tidning och information skickas ut enligt sändlista.

Bakgrund

Miljö kvalitetsnormer för samtliga vattenförekomster inom Norra Östersjöns vattendistrikt beslutades den 2 december 2021 och redovisas i föreskrifterna 19FS 2021:10 Länsstyrelsens i Västmanlands län (Vattenmyndigheten för Norra Östersjöns vattendistrikts) föreskrifter om kvalitetskrav för vattenförekomster i Norra Östersjöns vattendistrikt. Föreskrifterna trädde i kraft den 22 december 2021.¹

Vattenmyndigheten fick den 11 jun 2024 i uppdrag av Regeringen att se över statusklassificeringarna, samt vid behov även miljö kvalitetsnormerna, för vattenförekomsterna Fyrisån Jumkilsån – Sävjaån och Fyrisån Ekoln-Sävjaån, med beaktande av de nya bedömningsgrunderna för näringsämnen, som beslutades av Havs- och vattenmyndigheten 9 september 2022.

Statusklassificeringarna har nu setts över i enlighet med uppdraget. För båda berörda vattenförekomster ledde översynen till ändringar i statusklassificering och riskbedömning jämfört med de bedömningar som låg till grund för nu gällande miljö kvalitetsnormer. För en av vattenförekomsterna (Fyrisån Jumkilsån – Sävjaån) innebar

¹ Föreskrifterna kompletterade i juni 2023 med ändringsföreskrifter 19FS 2023:10.

ändringarna i statusklassificering och riskbedömning att även miljö kvalitetsnormen behöver ändras. Vattenmyndigheten avser därför ändra beslutet om miljö kvalitetsnorm för aktuell vattenförekomst, i enlighet med 37 § förvaltningslagen (2017:900).

Innan nya miljö kvalitetsnormer fastställs ska samråd genomföras enligt 2 kap. 4 § vattenförvaltningsförordningen (2004:660).

Förslag till ny miljö kvalitetsnorm framgår av bilaga 1 (flik 2) till samrådsunderlaget. Nuvarande miljö kvalitetsnorm visas på flik 1 i samma bilaga.

Ny statusklassificering och riskbedömning för Fyrisån Jumkilsån – Sävjaån

Statusklassificeringen för Fyrisån Jumkilsån – Sävjaån har uppdaterats utifrån nya bedömningsgrunder för kvalitetsfaktorn *näringsämnen*, med användande av data från perioden 2019–2023. För att få en korrekt, samlad bedömning av åtgärdsbehovet för övergödning krävs också en omklassificering av biologiska kvalitetsfaktorer. Därför har en omklassificering genomförts för kvalitetsfaktorn kiselalger och den underliggande parametern ”IPS-index”.

Utfallet av översynen blev att statusen fortfarande bedöms som måttlig för både *näringsämnen* och *kiselalger* (tabell 1). Båda kvalitetsfaktorerna ligger dock nära gränsen för god status.

Utifrån de nya statusklassificeringarna har även en ny riskbedömning för övergödning genomförts. Riskbedömningen ändrades från säker risk till osäker risk (tabell 1).

De nya statusklassificeringarna och riskbedömningarna kommer att synas i databasen VISS från och med den 24 juni 2024.

Tabell 1. Gällande samt ny klassning av parametrarna näringsämnen och kiselalger samt riskbedömning för övergödning, i vattenförekomsten Fyrisån Jumkilsån – Sävjaån.

	Gällande klassning	Ny klassning
Näringsämnen (fosfor)		
Observerad halt	55,2 µg/l	64,7 µg/l
Bakgrundshalt	20,8 µg/l	31,5 µg/l
Målnivå för God status	41,6 µg/l	63 µg/l
EK-värde (gräns för god status: 0,5)	0,37	0,49
Status näringsämnen	Måttlig (säker)	Måttlig (osäker)
Kiselalger (IPS-index)		
Observerat värde	14	14,3
EK-värde (gräns för god status: 0,74)	0,71	0,73
Status kiselalger	Måttlig (säker)	Måttlig (osäker)
Riskbedömning		
Övergödning	Risk	Osäker risk

Den nya klassificeringen leder till ändrad miljö kvalitetsnorm

Den gällande övergripande miljö kvalitetsnormen för vattenförekomsten Fyrisån Jumkilsån – Sävjaån (WA93715408) är måttlig status med tidsfrist till 2033. Det är kvalitetsfaktorerna *morfologiskt tillstånd* och *fisk* som omfattas av ett mindre strängt krav (måttlig status), medan kvalitetsfaktorerna *näringsämnen* och *kiselalger* har en tidsfrist till 2033, kopplat till tid som krävs för genomförande av åtgärder i jordbruket.

Enligt de riktlinjer som användes i förvaltningscykel 3 genererar bedömningen *Osäker risk* inte något åtgärdsbehov. Då det inte längre finns ett åtgärdsbehov enligt den nya riskbedömningen finns inte längre skäl att tillämpa tidsfrist till 2033. Normen för kvalitetsfaktorerna *näringsämnen* och *kiselalger* behöver därför ändras till *God status* med tidsfrist till 2027.

Att tidsfristen kortas bör inte ses som en skärpning av miljökvalitetsnormen, då målkoncentrationen för *God status* samtidigt har ändrats. Det behövs en vidare utredning om åtgärder behövs för att uppnå miljökvalitetsnormen inför nästa ordinarie revidering 2027.

Bedömning av konsekvensutredning vid regelgivning

Enligt 4 § förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska myndigheter innan beslut om föreskrift utreda föreskrifternas kostnadsmässiga och andra konsekvenser och dokumentera detta i en konsekvensutredning.

Enligt 5 § samma förordning får en myndighet, om de bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning, besluta om föreskrifter utan att vidta åtgärderna enligt 4 §.

Vattenmyndigheten har valt att inte genomföra en konsekvensutredning vid regelgivning enligt ovan nämnda förordning för ändringsföreskrift av miljökvalitetsnorm i Fyrisån Jumkilsån – Sävjaån.

Vattenmyndighetens motivering

Ärendet har sin grund i att en prövningsmyndighet inhämtar Vattenmyndighetens ställningstagande enligt 22 kap. 13 § MB och berör endast en vattenförekomst. Ändringsföreskriften innebär i praktiken sänkta krav (mindre åtgärdsbehov) än tidigare miljökvalitetsnorm. De ekonomiska konsekvenserna för verksamhetsutövare, myndigheter eller allmänhet bedöms på grund av detta som mycket små.

En konsekvensutredning genomfördes för den tidigare föreskriften beslutad 2021 och vattenmyndigheten bedömer därför med stöd av ovan att det inte finns skäl att genomföra ytterligare en konsekvensutredning.

Samrådstid och synpunkter

Samrådet pågår under perioden 24 juni 2024 – 16 augusti 2024 och då finns möjlighet att tycka till om förslaget.

Synpunkter ska ha kommit in till vattenmyndigheten senast den 16 augusti 2024, antingen via e-post till

vattenmyndigheten.vastmanland@lansstyrelsen.se

eller post till

Länsstyrelsen i Västmanlands län

Vattenmyndighetens kansli

721 86 Västerås

Märk mejlet/brevet med diarienummer 537-3649-2024.

Frågor kan besvaras av vattensamordnare Martin Erlandsson Lampa från och med 1 augusti.

E-post: martin.erlandsson.lampa@lansstyrelsen.se

Telefon: 010-2249414

Carina Färm, vattenvårdsdirektör

Vattenmyndigheten för Norra Östersjöns vattendistrikt

Sändlista

Uppsala kommun

Länsstyrelsen i Uppsala län

Havs- och vattenmyndigheten

Naturvårdsverket

Uppsala Vatten och Avfall AB

Fyrisåns vattenförbund

Mälarens vattenvårdsförbund

Bilagor

Se separat excelfil (Samrådsunderlag bilaga 1).

Flik 1: Nuvarande miljö kvalitetsnormer.

Flik 2: Förslag till nya miljö kvalitetsnormer.